

1. ΑΝΑΓΚΑΙΑ ΣΥΝΥΠΑΡΞΗ

Μέσο: ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 13/07/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 13/07/2024

Σελίδα: 25

Innews ΑΕ - Αποδελτίωση Τύπου - <http://www.innews.gr>

ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΓΑΒΟΥΝΕΛΗ

Αναγκαία συνύπαρξη

Οποιοδήποτε και αν ρωτήσει κανείς μεταξύ των τούρκων αξιωματούχων προσπαθώντας να εντοπίσει το σημαντικότερο εμπόδιο για την επίτευξη συμφωνίας για τα διμερή μας θέματα, η απάντηση είναι η ίδια: το Κυπριακό. Είναι απολύτως σαφές ότι, για τους γείτονές μας τουλάχιστον, ο ενιαίος χώρος Ελλάδας - Κύπρου ζει και αναπνέει και επηρεάζει καθημερινά τη μεταξύ μας σχέση, ωσάν η Κύπρος να μην είναι ανεξάρτητο κράτος και να μην έχει δική της εξωτερική πολιτική και συμφέροντα που μπορεί και να διαφοροποιούνται από αυτά της Ελληνικής Δημοκρατίας.

Η ρεαλιστική προσέγγιση, επομένως, επιτάσσει να ασχοληθούμε με δυο βασικές ερωτήσεις: Ποια είναι η κατάσταση ως προς το κυπριακό πρόβλημα σήμερα, 50 ολόκληρα χρόνια από την εισβολή και κατοχή του ενός τρίτου του νησιού; Και ποιες είναι οι προοπτικές επίλυσης των διμερών ελληνοτουρκικών προβλημάτων, αν δεν υπάρχει πρόοδος στις συνομιλίες μεταξύ των δυο κοινοτήτων στην Κύπρο;

Αυτή την εβδομάδα η Μαρία Ανχέλα Αλκίν Κουέγιαρ, ειδική απεσταλμένη του Γενικού Γραμματέα στην Κύπρο, ολοκληρώνει την αποστολή της και παραδίδει την έκθεσή με τις προτάσεις της. Ήδη, σε μια σπάνια ανοικτή επιστολή, κάλεσε τις δύο κοινότητες να ξεπεράσουν την κοινή «ιστορία πόνου» και να αναζητήσουν νέες ιδέες και λύσεις πέραν αυτών που δοκιμάστηκαν και απέτυχαν στο παρελθόν. Ποιες θα μπορούσαν να είναι αυτές οι νέες ιδέες και λύσεις προφανώς δεν αναφέρεται στην επιστολή - και πάντως εξίσου προφανώς δεν περιλαμβάνουν μαγικές συνταγές και ανώδυνες προσεγγίσεις. Η ίδια έρχεται από μια χώρα, που έμεινε 50 χρόνια χαμένη στην οδύνη ενός εμφυλίου πολέμου και κατάφερε να ξανακτίσει την ειρήνη. Είναι επομένως αυτονόητο ότι (επιθυμεί να) μεταφέρει την εμπειρία της Κολομβίας στην ανατολική Μεσόγειο. Είναι σαφές ότι οποιαδήποτε πρόοδος, όχι υποχρεωτικά λύση αλλά απλή πρόοδος στην Κύπρο θα έχει άμεσο ευεργετικό αποτέλεσμα και στα διμερή μας θέματα.

Ηα μπορούσε κανείς να καταλήξει σε συγκεκριμένες λύσεις στο Αιγαίο ή/και την Ανατολική Μεσόγειο μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας, αν δεν ευδοκούν οι πολύ περιορισμένες ελπίδες για την Κύπρο; Είναι προφανές ότι και οι δυο πλευρές προσπαθούν να κρατήσουν τη δυναμική των μεταξύ τους συζητήσεων, έστω και αν οι λεπτομέρειες δεν γίνονται υποχρεωτικά γνωστές. Στο πνεύμα αυτό άλλωστε γίνονται και οι συνεχείς συναντήσεις κορυφής μεταξύ των ηγετών των δύο χωρών, πολύ πρόσφατα στο περιθώριο των εορτασμών για τα 75 χρόνια του ΝΑΤΟ, συναντήσεις οι οποίες επεκτείνονται και σε όλη την πολιτική και στρατιωτική ιεραρχία. Ναι, είναι προδηλώνω δυνατό όλες αυτές οι διεργασίες να καταλήξουν σε συγκεκριμένα αποτελέσματα χαμηλής, ενδεχομένως και υψηλής πολιτικής. Ακόμη όμως και στο πιο αισιόδοξο σενάριο, κανείς δεν πιστεύει ότι η συνολική διαπραγματεύση μεταξύ Ελλάδας - Τουρκίας θα μπορούσε να ολοκληρωθεί χωρίς να υπάρξει και μια κάποια πρόοδος στο κυπριακό μέτωπο. Ακόμη και αν η ελληνική κυβέρνηση το επεδίωκε (που δεν το επιδιώκει), το Κυπριακό είναι ακόμη ένα τόσο αποτελεσματικό μέσο πίεσης, που η άλλη πλευρά ασφαλώς δεν θα το άφηνε να ξεχαστεί αναξιοποίητο. Είναι επομένως σαφές ότι οι δυο παράλληλες διαδικασίες θα πρέπει να συνεχίσουν να προχωρούν παράλληλα, έστω και με διαφορετικό βήμα και ρυθμό. Ο ενιαίος χώρος είναι ακόμη - και πάντα - εδώ.

Η Μαρία Γαβουνέλη είναι καθηγήτρια Διεθνούς Δικαίου στη Νομική Σχολή του ΕΚΠΑ, γενική διευθύντρια του [ELIAMEP](http://www.eliamep.gr)